

REVISTA POLITICĂ

Abonamentele:

în Austro-Ungaria pe an pentru cărturari 8 cor., pentru țărani 5 cor., în România și străinătate pe an 10 cor. Abonamentele se plătesc înainte la administrație și se pot face pe 6 sau numai pe 3 luni. Un număr 15 bani.

Inseratele:

se trimit numai la administrația foii și costă: un rând petit, sau spațiul său, prima dată 12 bani, a doua oară 18 bani, a treia oară 24 bani. — Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscrisele nu se înapoiază.

Apare în fiecare Duminică.

Redacția și Administrația: strada Tâmplarilor N-rul 16.

Cum nu vîi tu, Tepeș Doamne, ca punând mîna pe ei
Să-i împarți în două cete, în **nebuni** și în **mișei**.
Și în două temnițe large cu de-a sila să-i aduni,
Să dai foc la pușcărie și la casa de **nebuni**.

Eminescu.

Frați Munteni!

Luni în 5 Decembrie veți merge cu toții la alegere, ca să dați glasul unui deputat în sfatul împărătesc în locul domnului Graf, care acum la alegerea aceasta nu primește să fie ales.

Între candidații, cari să bat după cinste, mări și bani să află și de acele slugi a politicianilor gheșeftari, cari la porunca acestora l'au îngreșat pe d. Graf, că a depus în urmă mandatul, ca să Vă deschidă ochii și să nu mai fie martor la mișeliile, ce le fac unii politicieni pe pielea Voastră.

În sfatul împărătesc de acum a lucrat cu ispravă nemaipomenită numai d. Graf. Și sancționarea legii pentru urcarea lefei învățătorilor este meritul contelui Bellegarde. Ceilalți deputați n'au isprăvit pentru popor maică nemică, sau chiar nemică, tufă. Atâta poate face doară și cel mai prost țaran, necum unul cuminte și cinstit!

OAMENI BUNI! Nu Vă lasați înșalați! Dați glasul în ziua de 5 Decembrie fiecare, care nu vra să piară, pentru țaranul cinstit, muncitor și inimos

GEORGE BONCHES

Acesta este un barbat cuminte din popor, a cărui nevoi și năcazuri le știe bine și va ști să apere bărbătește drepturile țaranilor. El va fi și o strajă cuminte în politica noastră din țară ochind mereu în oala politicianilor noștri, să vadă cum să direge borșul, și ori de rămâne ceva și pentru poporul flămând.

Munteni! Nu Vă dați cinstea pe rușine. Toată Bucovina privește la mintea și bărbăția Voastră. Nu Vă lăsați ciufuluiți ca Câmpulungeni la alegerile comunale.

Alegeți cu un glas pe fratele Vostru

George Boncheș.

Comitetul electoral.

Politică și cinste.

Niște „nemernici“, cari întrebuințează politica ca mijloc pentru a câștiga mărire și face gheșefturi pe spatele poporului nostru, bârfesc în noi făcându-ne nemernici, pe noi, cari nu râvnim la deputăție, nu fugim cu limba scoasă după mărire, nici nu suntem doritori de bani ca unii politiciani - gheșeftari; pe noi, cari din inimă curată și dorul sfânt de a îmbunătăți soarta poporului nostru, căutăm să aducem lumină în politica noastră, să deschidem ochii lumii, mai cu seamă a țărânilor, asupra faptelor politicianilor noștri; cari dorim să silim ca politicianii noștri să fie morali și cinști!

Pierzând însă prin retragerea d. Iancu Flondor domnul Aurel Onciul și compania împreună cu ceilalți „căței“ doritori de mandate și precopseală propteaua lor de căpitanie, ei de frică să nu fie măturați dela suprafață, bocesc mereu, înșelând poporul cu vorbe fărnice ca: „s'a sfârșit!“ și „cine să ne conducă“? De aceea ei au cutreerat satele și orașele înainte de adunarea națională din 21 Noemvrie, pregătind pentru d-l Flondor o cârpeală a încrederii sale sparte prin gheșefturi. Cu toate, că eram gata să-l lăsăm acum pe d. Flondor în pace, ne vedem siliți să ne ocupăm în apărarea noastră din nou cu D-Sa.

Cetim în numărul ultim (92) al ofițoasei „Patria“, că adunarea națională a trimis în 21 Noemvrie următoarea telegramă d. Iancu Flondor:

„Adunarea națională din Bucovina osândește bârfelile josnice îndreptate din partea unor nimernici. Îl asigură de stima și iubirea tuturor (oare? N. R.) Românilor de bine din țară și mulțămeste din nou pentru slujbele morale, ce le-a făcut el poporului român într'o vreme de grea cumpănă“.

Am luat sarcina grea asupra noastră, departe de a aștepta resplată sau mulțămiri, de a aduce puțină lumină în haosul politic, ce bântue această sermană „țară de jac“, în care morala nu se măsură cu metrul ca în apus, ci cu cotul, care poate fi mai lung sau mai scurt, după cum cer interesele politicianilor gheșeftari. Și de aceia vom urmări și pe viitor de aproape toate schimbările politice, arătând însemnătatea și rostul lor.

Ce-i cu „slujbele morale“, pe care zice d. Onciul că le-ar fi adus d. Flondor poporului nostru în „zile de grea cumpănă“?

A fost o slujbă „morală“, că înainte de doi ani d. Flondor a dat ajutor politicianilor gheșeftari și cățeilor lor flămânzi de mandate și alte ciolane de ros, astfel, că în loc să scăpăm de această boală a politiceii noastre, noi o purtăm mai departe în trup, de începe să ne roadă și oasele?

A fost o slujbă „morală“, că d. Flondor a intrat în politică încurcat în gheșefturi cu fondul, și deci dependent de guvern și Coco Wassilko, și a stat din pricina aceasta doi ani întregi cu mâinile legate și gura închisă, în care vreme politicianii noștri gheșeftari și-au făcut de cap și și-au bătut joc de noi după vorba „când mâța nu-i acasă, șoa-recii joacă pe masă“?

N'a spus D-Sa hotărât, că: „Declar de tot categoric, că **disaprob** cu desăvârșire ori și ce amestec al politeceii cu interese particulare și înfierez un astfel de amestec de absolut imoral?“ Iar după și înainte de declararea această, n'a îmblat D-Sa singur pe la deputați în afacerea gheșefturilor D-Sale „particulare“ încurcate, după ajutor?

Aceasta-i va să zică „slujbă morală“, iar adevărul și dovezile aduse de noi „bârfelile josnice“ ale unor „nemernici“? Judece lumea! Cu liniște și suflet curat lăsăm să cadă pe capul nostru nevinovat hula și învinuirea această! Și oare nu spune clar telegrama d. Flondor, că „voește“ să se desfacă de afacerile cu fondul înainte de a „reîntra“ în politică? Deci ceia ce spunem noi nu-s bârfeli, ci adevărul curat!

Alte dovezi, că d. Flondor a căutat să „amestece“ politica cu interesele sale particulare sunt: 1. că a cerut ajutorul contelui Bellegarde, iar acesta, un prieten sincer al țărânilor, nu numai că nu i l'a dat, ci la și combătut pe șef în afacerea Laurei; 2. că d. Flondor din interes privat a zădărnicit prin unealta sa d. Aurel Onciul, proiectul de lege privitor la servitute al contelui Bellegarde, care avea să aducă foloase nemăsurate țărânilor, dar stricăciune d. Flondor, încurcat în gheșefturi particulare, pe cari le-a amestecat în politică, zădărniciind de dragul lor legi folositoare poporului!

Aceste dovezi aduse de noi nu se pot răsturna și ele în loc să dovedească, cum ar voi d. Onciul, că d. Flondor ne-au adus „slujbele morale“, dovedesc contrarul și arată clar cum d. Flondor, șeful partidului nostru a intrat în contradicție și conflict flagrant cu „gheșeftarul“ Flondor dela Strojineț.

Deci nu „bârfeli josnice“ d-le Onciul, ci dovezi am adus noi! Ele au fost sporite încă cu demisiunea d. Flondor, care a voit să iasă din contradicție, în care s'a încurcat singur și deci se retrage din politică, și va re-întra când se va „desface“ de „gheșefturi“. Am dori numai ca și alți politicieni mai gheșeftari, cari fac avere cu politica, să iasă din politică sau să se lepede de gheșefturi mârșave!!

Deci „nemernici“ sunt mai vârtos acei politicieni, cari încurcă și înșală pe țărani și cărturari, ascunzându-li adevărul, lucru, pe care noi, oameni curați și fără interes, n'avem nevoie să-l facem.

Dacă de pildă în apus un politician, necum un șef de partid, s'ar întâmpla să se încurce în „afaceri private cu fondul“ sau altcineva, compromițându-se ca d. Flondor la noi, el ar fi suflat imediat din partid și, venind afacerea sa la adunarea națională, s'ar trece peste ea cu huidueli la ordinea zilei. La noi însă, cari trăind la ușa orientului am apucat multe obiceiuri mârșave bizantine, (pe cari, altă dată le-a criticat aspru d. Onciul, ca și noi azi), unii politicieni, cari au nevoie de proptele puternice, scot prin niște samsari doritori de mandate chiar „voturi de încredere și asigură de stima și iubirea întregului popor“ pe politicienii gheșeftari, a căror neactivitate sau activitate dușmană poporului au îndrăzneala să o declare chiar „slujbă morală“!! Aferim!!!

Nu a avut oare telegrama trimisă de d. Flondor înaintea adunării naționale scopul vădit de a provoca adunarea să-i dea vot de încredere și să-l roage să rămâie la conducere, făcându-l din șef provizor șef definitiv?

Nu se vor „aduna oare toate întreprinderile de lemn într'o singură mare tovărășie cu participarea fondului“ (și sub patronajul lui Coco Wassilko N. R.) și cu scopul de a scoate din încurcături pe șeful nostru și ceilalți gheșeftari? Și cine va câștiga aici?

Poate poporul nostru? Sau mai degrabă dușmanii noștri și căpitaniile lor, cari de abia așteaptă astfel de gheșefturi, ca să iee provisiuni de milioane!!

Nu! Astfel numai poate să meargă înainte! Nu vedeți cum ne facem de rușine în fața lumii cu astfel de politicieni gheșeftari? Dela ei nădărduiți scăparea poporului nostru?

Astfel de politicieni, încurcați în gheșefturi private, râvnitori de decorații și titluri înalte, compromiși prin diferite fapte murdare, vor putea stoarce ceva dela guvern?

Vom primi numai de milă ceia ce vor lepăda străinii dela masa lor bogată, plină de bucate, câștigate cu muncă cinstită!

Priviți la deputații ruteni, disprețuiți și batjocuriți de noi, la Stocki, Pihuleak și Spennul! Se poate asemena munca și rezultatele lor uriașe cu isprăvile păcătoase ale tuturor politicianilor noștri căpăținoși? Care din deputații noștri, înglodați în afaceri private se luptă contra rutenizării cu atâta bărbăție și succes ca oropsitul de Pihuleak în potruva noastră? Oare bărbați muncitori, modești și cinstiți ca el nu s'ar afla la noi? Ne trebuie numai decât oameni de viță mare și cu capul cât polobocul pentru politica noastră, care ni iau numai bani și nu lucrează nimic? Și-apoi dacă nu avem succese politice la noi în țară, vom putea avea în Viena? Știm de mult, că afară de contele Bellegarde, deputații noștri din parlament nu plătesc în Viena o ceapă friptă! Și aceasta fiindcă vânează numai interese private! Este destul, ca unul din „ai noștri“ să aibă numai mâni curate, adecă să stee departe de gheșefturi mârșave și să nu vâneze interese private, (baronul Hormuzachi? N. R.) de altfel nu trebuie să fie cine știe ce căpăținoși sau să lucreze mult, și are mai mare trecere, isprăvește mai mult decât toți deputații gălăgioși și cu creier de aur, în frunte cu Aurel Onciul, „care trage grafii de urechi și tranțește ministrii“. Căci știe toată lumea, că d. Onciul decând cu afacerea cu Ianopulos-Sternberg numai are trecere de doi bani și trece la Viena de om smintit (ce are nevoie de celtania părintelui Pancratie Sidorovici dela Suceava N. R.).

Drept aceia un simplu țăran cinstit, care va avea toată țăranimea ca un zid la spatele sale, dacă va ține adunări regulate, în cari să

ceară hotărât drepturile poporului, va avea mai mare trecere decât deputații noștri gheștari și pofticioși de măriți (ca Dr. Reuț și alții N. R.).

Ne-am uitat până acuma prea mult la capul deputaților noștri. Să privim puțin și în inima lor! Cei cu suflet necurat, chiar dacă ar fi cu creier de aur, afară din politică, căci ne împing la peire! !

Politicianii noștri și politica lor economică.

Din Cernăuț ni-a sosit următoarea corespondență:

Am citit cu multă atențiune articolul „Politicianii noștri și politica lor economică” publicat în Nrul. 3 al ziarului „Revista politică” precum și „rectificarea” centralei însoțirilor economice române din Bucovina, apărută în ziarul „Patria”, pentru că sunt convins, că de la organizația noastră economică și de la progresul nostru pe terenul economic atâră viitorul neamului român din țara noastră. Faptul acesta, recunoscut de toată lumea, numai are trebuință de probă deosebită. Ați făcut deci bine c'ați atras atențiunea publicului român asupra stării bancelor noastre sătești și asupra împrejurărilor de la centrala însoțirilor economice române din Bucovina. Din compararea faptelor relevate în articolul amintit al „Revistei politice” cu „rectificarea” centralei însoțirilor economice române din Bucovina rezultă, că tot cuprinsul articolului „Politicianii noștri și politica lor economică” este absolut adevărat, pentru că „rectificarea” se mărginește simplu, a nega faptele înșirate, fără a documenta contrariul prin date pozitive. Centrala însoțirilor economice din Bucovina trebuie să aibă evidență detaliată și specificată asupra activității bancelor noastre sătești. Dacă cele susținute de „Revista politică” sunt neadevărate, după cum afirmă „rectificarea”, centrala însoțirilor economice române din Bucovina a putut să publice bunăoară sumele economisite și depuse de palmașii noștri pentru fructificare la bancele noastre sătești. Din faptul, că centrala n'a făcut aceasta, trebuie vrând nevrând să faci concluziunea, că „rectificarea” ei este neadevărată și menită numai, să mânjească ochii lumii. M'am informat în privința aceasta la persoane, cari stau în fruntea bancelor sătești și am primit răspuns, că toate cele spuse de „Revista politică” sunt adevărate. Numai acele bance sătești prosperează mai cu samă bine, cari nu sunt asociate la centrala însoțirilor economice din Bucovina. Din celelalte numai foarte puține ici colo câte una sunt administrate corect.

Că la primirea părtașilor nu se purcede cu rigurozitatea prevăzută în statute, probează faptul, că după informațiunile primite între conducătorii bancei sătești din Igești se află un individ, care a petrecut un an și jumătate în penitenciarul din Stanislau pentru un delict comis în contra averii străine. Centrala însoțirilor economice române din Bucovina, care are dreptul și

obligațiunea a controla bancele sătești, trebuie să fie informată pe deplin despre persoanele, ce conduc bancele noastre sătești. Faptul amintit nu-i poate fi deci necunoscut. Dacă cu toate aceste centrala însoțirilor economice române din Bucovina tolerează astfel de conducători, să mai fie mirare, că la unele din bancele noastre sătești se întâmplă fapte și mai rele, bunăoară ca la banca din Igești?

Uitasem să amintesc mai sus faptul, că centrala însoțirilor economice române din Bucovina respunzând la atacurile presei jidovești îndreptate în contra ei a mărturisit negru pe alb că nici la ea nici la bancele sătești nu se află depuneri de economii și că din cauza aceasta „grija” presei jidovești este absolut nebasată, că depunătorii de economii ar pute să sufere v'ro pierdere din garanția centralei pentru obligațiunile contractate de niște societăți comerciale, cari fac negoț cu lemnul cumpărat din pădurile fondului nostru religionar. Ce-i adevărat deci, răspunsul acesta sau afirmațiunile din rectificarea, că la bancele sătești depun economii nu numai fruntașii ci și palmașii? Dacă la bancele sătești sunt depuse atâtea economii, de ce operează ele numai cu bani împrumutați prin mijlocirea centralei însoțirilor economice române din Bucovina?

Scrînd șirele aceste mi-a venit în minte, că centrala însoțirilor economice române din Bucovina a călcat par-mi-se dispozițiunile statutelor sale, dacă s'a încărcat cu garanția pentru societățile comerciale amintite mai sus. N'am statutele centralei însoțirilor economice române din Bucovina. După cât mi aduc aminte însă scopul centralei este a acorda și a mijloci creditul necesar însoțirilor economice române din Bucovina și a fructifica capitalul lor disponibil. Sub însoțiri înțelegem noi bucovinenii societăți cooperative (Erwerbs- und Wirtschafts-Genossenschaften). Societățile comerciale nu sunt societăți sau însoțiri cooperative. Din cauza aceasta centrala însoțirilor economice române din Bucovina nu se cuvinea, să iae garanția din cestiune, pentru că nu încapă în cercul său de activitate. Știu că cei interesați vor striga, că numai din invidie am făcut constatarea aceasta, pentru că nu participăm și noi la negoțul cu lemn întreprins de câțiva particulari în frunte cu politicieni de-ai noștri. Ei vor mai zice, că pe timpul, când pădurile fondului nostru religionar erau exploatate de Evrei, Românii tăceau, ear acuma, dacă s'au apucat câțiva Români curagioși, să facă exploatările aceste, Românii țipă, pentru că nu doresc, ca câștigul, care intra înainte vreme în mâinile Evreilor, să-l aibă niște Români. Cred că-'s de acord cu toți Românii pricepuți, că-i tare frumos și bine, dacă și Români s'au apucat să exploateze codrii fondului nostru religionar cu profit. Noi n'am făcut constatarea amintită mai sus din motivele presei jidovești. Noi dorim succes ori și cărei întreprinderi bune românești, nu admitem însă, să se facă întreprinderi speculative private pe spatele neamului nostru. Jidanii făceau speculă cu lemnul din pădurile fondului nostru religionar numai cu creditul lor propriu nu însă cu creditul comunităților jidovești. Ei au riscat numai averea lor proprie nu însă și averea comunităților lor. Dacă

facea și Români așa, nu i-ar veni nimăruia în minte, să li reproșeze ceva. Altfel stă însă treaba, dacă prin procedură incorectă obștimea românească din Bucovina trebuie să garanteze pentru întreprinderi private speculative, din cari poate să resulte o catastrofă economică pentru neamul nostru. Din acest punct de vedere este angajamentul centralei însoțirilor economice române din Bucovina de mai multe milioane, pentru cari garantează toate bancele sătești asociate în centrală, condamnabil, pentru că posibilitatea nu este exclusă, că pierderea, ce poate resulta din întreprinderile din cestiune, va trebui să fie plătită în parte foarte considerabilă de mii de Români, cari n'au avut nici măcar speranța, că vor avea vreun folos din exploatarea pădurilor fondului nostru religionar. Nu este deci vorbă, că Români întreprind afaceri speculative, ci de modul cum se fac întreprinderile aceste.

Mi-aduc aminte, că politicieni de-ai noștri actuali și-au fost descărcat toată urgia în o ședință a dietei asupra dd. Modest cav. de Grigorcea și a defunctului Dr. Iancu cav. de Wolczynski, pentru că, fiind deputați au făcut afaceri cu fondul nostru religionar, cumpărând lemn din pădurile lui din Rușii-Moldaviței. Atuncia era lucrul condamnabil. Astăzi însă, când acei politicieni, cari condamnau fapta dd. Grigorcea și Wolczynski, fac singuri afaceri de felul afacerilor acestora, să stee oare trebile altfel?

De ce este astăzi compatibil cu deputația cea, ce a fost mai înainte incompatibil după vederile acestora politicieni? Știm, ce răspuns va da d. deputat Aurel cav. de Onciul la întrebarea aceasta, și ne rezervăm replica pentru o altă corespondență.

Destăinuirile ziarului „Revista politică” relative la cumpărarea moșiei Pătrăuți de jos pe Sirete mi-au părut imposibile, pentru că n'am crezut, că centrală însoțirilor economice române din Bucovina a putut să facă o afacere atât de dezastroasă. De aceea m'am informat singur în tabula provincială la tribunalul din Cernăuț și eacă ce am constatat:

Moșia Pătrăuți de jos pe Sirete a fost cumpărată cu contractul din 25 Iulii 1897 deșus în fascicoul 24 al actelor tabulei provinciale sub Nr. 204 de Zwibel cu prețul de 345.000 florini = 690.000 coroane. Cumpărătorul acesta a vândut moșia amintită prin contractul din 19 Iulii 1900, se înțelege după exploatarea unei părți a pădurii fraților Albert și Leo Fuchs de Braunthal, lui Milch și Max Anhauch cu 265.737 florini = 531.474 coroane. După exploatarea totală a pădurii au vândut frații Fuchs $\frac{3}{4}$ din moșia aceasta lui Max Anhauch cu 200.000 coroane, eară Milch $\frac{1}{4}$ tot lui Max Anhauch cu 100.000 coroane. A patra parte a lui Max Anhauch făcea deci tot numai 100.000 coroane și de aceea moșia întregă numai 400.000 coroane. Max Anhauch n'a plătit deci pentru moșia Pătrăuți de jos pe Sirete 300.000 fl. = 600.000 coroane, după cum a susținut „Revista politică” ci numai 200.000 florini = 400.000 coroane. Din cifrele aceste m'am convins deplin că lucrul nu poate fi curat, dacă centrala însoțirilor economice române din Bucovina a plătit pentru moșia din cestiune suma enormă de 1,560.000 coroane.

Disproporția între prețul plătit de Max Anhauch și prețul plătit de centrala însoțirilor economice române din Bucovina pentru moșia amintită este deci mai mare decât a fost constatat de „Revista politică”. Disproporția aceasta se mai mărește dacă se consideră că Max Anhauch a exploatat și restul pădurii până la vânzarea contractată cu centrala însoțirilor economice române din Bucovina. Dacă-i adevărat că moșia Pătrăuți de jos pe Sirete are un areal de 3400 jugăre = 1870 fâlci, atunci a plătit Max Anhauch câte 2 coroane 67 bani pe prăjină sau 213.60 cor. pe falce, eară centrala însoțirilor economice române din Bucovina, dacă adaogem la prețul de cumpărare și taxa de transcriere de minimum 62.000 coroane, cel puțin 867.38 cor. pe falce sau 10.84 cor. pe prăjină. Centrala însoțirilor economice române din Bucovina a plătit deci mai mult decât de patru ori pentru moșia Pătrăuți de jos pe Sirete în comparație cu prețul, cu care a cumpărat Max Anhauch moșia aceasta. Centrala însoțirilor economice române din Bucovina susține în „rectificarea” sa, că moșia din cestiune face suma plătită pentru ea, pentru că dd. Modest cav. de Grigorcea și defunctul Dr. Iancu cav. de Wolczynski amândoi proprietari mari și bărbați de încredere au spus că moșia face 1,600.000 cor. și că cercetările făcute de profesorul George Tofan și esarchul P. Popescul și de alți bărbați de încredere au ajuns la același rezultat. Dacă-i voarbă de competența acestor doi din urmă nuniți, relativă la evaluarea unei moșii, trebuie să ne stăpănim, ca să nu isbucnim în un hohot homeric. D. Dr. Iancu cav. de Wolczynski e mort și numai poate fi întrebat în privința aceasta. Cu d. Modest cav. de Grigorcea n'am avut ocaziune să vorbim. Dacă este adevărat însă, că d-lui a declarat, că moșia Pătrăuți de jos pe Sirete face un milion șese sute mii de coroane, cred, că centrala însoțirilor economice române din Bucovina ar face o afacere minunată de bună, dacă i-ar oferi moșia aceasta, s'o cumpere cu o scădere de una sută mii de coroane și dacă va accepta d. Modest cav. de Grigorcea oferta, atunci vom crede că d-lui a zis ceea ce susține „rectificarea” centralei însoțirilor economice române din Bucovina. Deși d. Modest cav. de Grigorcea este în stare să plătească cu ușurință suma amintită și măcar că posesiunea unei moșii mai mult nu i-ar strica suntem siguri, că el va refusa ofertul cu un zimbet desprețuitor asupra neștiinței crase a oferenților despre valoarea adevărată a moșiei din cestiune. Valoarea unei moșii se judecă după venitul ce-l aduce. Dece n'a pus centrala însoțirilor economice române din Bucovina în „rectificarea” sa venitul ce i l-a adus moșia cumpărată, ca să vadă lumea că moșia face mai mult de 1,600.000 coroane? La aceasta voi răspunde, fără să fiu rectificat, că adevărat este, că veniturile moșiei nu acopăr speșele. Dacă se adaog deficitele anuale, cari resultă din administrația moșiei, la prețul de cumpărare, moșia aceasta o coastă pe centrala însoțirilor române din Bucovina mai că 2,000.000 coroane. Pătrăucenii, dacă s'or decide să cumpere loturi mai mici din moșia aceasta, vor trebui să plătească pe falce cu taxa de transcriere precum și cu speșele pentru planuș și pentru contract

cel puțin 1200 coroane. Aceasta este suma medie luând moșia întregă bun cu rău. Dacă vom considera că o parte mare din moșia Pătrăuți de jos pe Sirete nu face nici o coroană prăjină, falcea de pământ mai bun va trebui să coaste cel puțin 3000 coroane. Ori de li va conveni Pătrăuțenilor, să plătească astfel falcea de pământ, va fi treaba lor. Ne temem însă, c'or îmbla ca și acei, ce au cumpărat loturi mai mici din moșia Pătrăuți de sus pe Sirete de la centrala rusască. Nouă ni-ar fi părut mai bine, dacă centrala rusască și nu cea românească ar fi plătit mai bine de 1,600.000 coroane pentru moșia Pătrăuți de jos pe Sirete, pentru că paguba, ce-o va suferi centrala noastră, ar fi avut-o centrala rusască. Că prețul, ce l-a plătit centrala însoțirilor economice române din Bucovina pentru moșia Pătrăuți de jos pe Sirete, întrece cu mult valoarea ei reală, rezultă în mod evident din faptul, că mai mulți proprietari i-au oferit moșiile lor să le cumpere cu asemenea prețuri.

Lumea reduce prețul enorm plătit de centrala însoțirilor economice române din Bucovina pentru moșia Pătrăuți de jos pe Sirete la corupțiune. În privința aceasta am înțeles de la un judecător, care avea să resoalve petițiunea centralei însoțirilor române din Bucovina pentru intabularea dreptului ei de proprietate, că un candidat de advocatură i-a împărtășit în confidență, că un domn mare de la centrala însoțirilor economice române din Bucovina a primit pentru cumpărarea moșiei Pătrăuți de jos pe Sirete o provisiune de una sută mii coroane, care a constat din 70 bancnote à 1000 coroane, eară restul de 30000 coroane în bancnote mai mici. Și un preoțel de la centrală, care poartă une ori un cilindru înalt, se zice, că s'a înfruptat cu 2000 coroane pentru drumul, ce l-a făcut de la Cernăuț până la Pătrăuți de jos pe Sirete. Dacă svonurile aceste sunt adevărate, poate să mai fie îndoială ori de are lumea dreptate, dacă susține că cumpărătura moșiei Pătrăuți de jos pe Sirete nu este lucru curat și un rezultat al corupțiunii. Ni-se pare, că întreaga afacere merită, să se ocupe și procurorul de ea și suntem siguri că și-ar câștiga un merit deosebit, pentru că ar contribui în mod eficace la purificarea politicianilor noștri de escroci și cavaleri de industrie.

Ce zici, d-le Dr. Iancu cav. de Flondor, avut-a contele Bellegarde dreptate, dacă a zis că în partid se află persoane, cu care nu poate să stee la o masă. Suntem siguri, că și D-ta, d. Dr. Iancu cav. de Flondor, ești de aceeași părere și că ți-ai tras pe samă (?N. R.) să dai mâna cu persoane de caracterul celor indicate mai sus.

Pe criticul general d. Dr. Aurel cav. de Onciul, care-i și reformatorul societății noastre în peius și care vede și știe toate, chiar și toaca în cer, îl întrebăm, de ce nu critică și persoanele dela centrala însoțirilor economice române din Bucovina și de ce nu arată faptele lor lumii în lumina adevărată?

Comăneanu.

Ce e în Bucovina?

(Reproducem după „România creștină“ Nr. 6 din București.)

De la ultima mea „Scrisoare din Bucovina“ până astăzi s'au petrecut pe la noi schimbări destul de mari, așa că astăzi stăm înaintea unei crize, a cărei soluțiune nici nu se poate acum prevedea. Impulsul la toate mișcările în partidul nostru politic l'a dat un pas curios al „Centralei însoțirilor economice române din Bucovina“. Această instituțiune drept că la caz de nevoie poate să dispună de două până la trei milioane de coroane, anume pentru că fiecare părtaș răspunde cu de treizeci de ori pe atâta, cât valorează părtașia sa. Mare mirare și consternare s'a iscat în țărișoara noastră, când s'a răspândit faima, că această centrală economică a făcut un împrumut de nouă milioane la o bancă cehă (boemă). Indată s'a născut întrebarea ori de „Centrala“ va fi cândva în stare să restituie acest împrumut mare, care în adevăr ți însuflă grijă. Miraculos lucru a fost și împrumutarea, că acea bancă boemă fără mult doar și poate a acordat imediat creditul colosal de nouă milioane. Cauza acestei îngăduiri minunate poate fi una din două: 1) Sau merg afacerile centralei atât de bine și excelent, încât banca cehă n'are nici o grijă pentru milioanele ei, — dar contra acestui fapt stau împotriva unele faime, cari în devăr îți însuflă grijă, mai cu seamă dacă te gândești că un faliment al Centralei ar fi fără îndoială ruina poporului român din Bucovina. Vai de biet țaranul, care are acolo o părtașie cât de mică! Ar trebui să restituie de treizeci de ori pe atâta cât are acolo. 2) Sau este acest împrumut simplu numai o agitație panslavistă, care merge direct întracolo, ca să ruineze poporul român și să prepare astfel terenul pentru înaintarea slavilor în părțile românești ale Bucovinei. (Mai-lesne. N. R.)

În orice caz, cum stau astăzi împrejurările la noi, acest împrumut mare nu este semn bun și dă prilej la temeri înadevăr serioase, mai cu seamă de când „Revista Politică“ din Suceava ne destăinuiește lucruri de tot interesante privitoare la Dr. Florea Lupu, conducătorul actual al „Centralei“. D-sa este mare oportunist în politică, lucrul său aduce numai folos — pentru familia și persoana sa. Așa a angajat și banii Centralei la diferite „gheșefturi“, cum spunem noi Bucovenenii, și dacă d-sa acum poate că are peste un milion de coroane în avere, mare parte are să mulțumească văcuței răbdătoare, numită „Centrala“.

Se zice, că cele, despre care am vorbit acuma, să fi fost în prima linie cauza, că de toți iubitul și stimatul(?) șef al partidului nostru, domnul Dr. Iancu Flondor, a depus conducerea partidului nostru politic. Este în adevăr o pierdere foarte mare pentru noi, că acest bărbat conștiincios și curat ca o lumină, (?) ne-a părăsit tocmai acum când e mai greu, când alegerile în dieta fără stau așa zicând înaintea ușii. Stăm de aceea înaintea unei încurcări de tot mari, extrădați fiind iarăși în mâinile unor politicieni, cum sunt Aurel Onciul, Titus Onciul, Florea Lupu ș. a., a căror politică, ideal și Dumnezeu se chiamă „Mamon“. Ei toate

câte le fac, numai spre folosul lor propriu le fac. De o lucrare desinteresată la ei nici n'a fost, nici nu este, nici nu va fi cândva vorbă.

Argumentul cel mai bun pentru aserțiunea mea îl dă însuși d. Aurel Onciul în articolul său intitulat „Fleacuri“, din No. 48 al „Foaiiei poporului“. Este fapt notoric, că cei mai înverșunați dușmani ai poporului nostru sunt Rutenii, cari până acum nu numai că ne-au răpit o mulțime de teren în Bucovina, desnaționalizându-ne total în unele părți, ci și de altcum, unde numai pot, caută să ne dea lovituri de moarte fie pe teren bisericesc, cultural, politic sau economic. Șeful lor actual, Nicolai Wassilko, este un renegeat, de origine român. Până nu de mult era el la cuțite cu d. Aurel Onciul, iar acum — să vezi minune! — prietenia cea mai mare între dânșii! Așa zice d. Onciul în „Fleacurile“ sale (Da! da! numai decât ale sale!) între altele și următoarele fleacuri: „Nicolai Wassilko în cea din urmă serie a dietei țării mi-a făcut toate, câte le-am vrut, și-i gata pe viitor, să-mi facă toate câte le vreau... Nicolai acum după ce a mâncat de la mine o trântă după cealaltă*) îi gata să-mi mijlocească adevărul Rușilor. De ce deci să lovesc mai departe în el, cât nu sunt îndeplinite aceste planuri mari? Așa glăsuște d. Aurel Onciul și noi știm prea bine, cari sunt acele „planuri mari“. Se știe anume foarte bine, că d-sa a căpătat gustul sănătos, să ocupe postul ca director al oficiilor țării, un post foarte convenabil. Și foarte îi este dor de acest post, măcar că în „Fleacurile“ d-sale se poartă ca o față rușinoasă față de mirele ei, zicând, că nici nu se gândește la această funcțiune. Inșă toate vorbele nu sunt de folos; cei ce l'cunosc pe d. Aurel Onciul știu prea bine, că acestea sunt „planurile mari“, spre a căror realizare este numai decât de lipsă prietenia Rușilor cu Nicolai Wassilko în frunte.

Poate că această prietenie nouă l'a muiat pe Mitropolitul nostru să facă acum un pas, care e cam neașteptat. Zic anume gazetele jidovești de aici, că Mitropolitul a plecat la Viena cu scopul, să întrevie, ca să se desparte consistoriul în două secții, una românească și una ruteană. Intruștă corespunde aceasta adevărului, nu se poate ști, deoarece gazetele noastre jidovești sunt așa de deprinse cu minciuna, încât aceasta le-a trecut chiar în sânge. Pe de altă parte însă este foarte probabil, că Mitropolitul s'a lăsat înduplecat la concesiunea aceasta, de oarece Mitropolitul nostru, măcar că ce privește moralmente stă în adevăr curat ca o lumină, are și el slăbiciunea lui, anume că se lasă prea mult influențat de guvern și de ruteni, așa că astăzi se poate zice, că în urma slăbiciunii sale biserica noastră și-a pierdut caracterul ei național românesc. Noi aici nu putem să facem așa ca și voi, să punem anume întreaga vină pe seamă catolicismului. Nu! nouă catolicismul nu ne poate face nimic și nici nu îndrăznește să ne facă ceva, de oarece știe că nu poate răsbate la noi. Dar alta e buba! N'avem în clerul nostru înalt prelați hotărâți, Români fanatici, cum au Rutenii acolo

*) Dacă întotdeauna treaba, suntem mai aproape de adevăr!
(Nota colegătorului).

naționaliști șovenistici. Ei dau cu toporul în noi, iar noi umblăm cu mânuși înaintea lor. Aceasta e cauza adevărată: „Peirea ta din tine Israile!“ — și nu gogorița catolicismului, în a cărei cârcă vă place vouă celor din regat atât de mult să puneți toate mișeliile dignitarilor voștri bisericești. Vedeți, noi suntem mai sinceri, și dacă am greșit, o mărturisim pe față, fără să punem vina asupra cuiva, care nici cu spatele nu știe de aceasta.

Constantin Dumbavă.

Domnul Onciul pârăște!

Domnul Onciul, avocatul politicianilor gheșeftari, nu se mulțamește cu „bârfelile“ ce le scrie în „Foaiia Poporului“ în potriiva noastră. El văzând că nu-i prea ducem frica, voește să ne spărie, pârându-ne. Și pentru ce credeți că ne pârăște? Pentru mișaliile politice ce i le-am svârlit în față? Nu! Căci aceste sunt fapte, pentru cari avem dovezi zdrobitoare, de cari se teme mai tare, ca candidatul Reuș de pierderea mandatului. Ne-a pârât pentru un lucru, de care vor râde toți cetitorii noștri.

Vina-i a d. Onciul, dacă trebuie să aducem în discuție publică aceste lucruri prea puțin plăcute pentru domnia sa.

În nr. 5 al „Revistei politice“ în articolul „O clarificare“ stă scris:

„Voi trece peste asemănarea trivială, ce o face d. Onciul (să vede că pe baza faptelor proprii N. R.) între deputăție, muere și ibovnică“. Pe d. Onciul l'a supărat nota redacției, care vorbește de „faptele proprii“ ale D-Sale.

Se știe ce asemănare trivială a făcut d. Onciul în „Foaiia poporului“ vorbind de noi, cari am pledat pentru realegerea contelui Bellegarde. D-Sa a spus că cei ce voesc să-i dea din nou mandatul românesc contelui Bellegarde nu fac altceva decât: dacă un gospodar român și-ar da (să ne ierte cetitorii vorba d. Onciul!) de bună voe nevasta sa proprie ca ibovnică unui străin! Cu ocazia aceasta vom arăta și cât de slab e d. Onciul „minte lumii“ în logică! Nevasta și-o iei pe viață, iar mandatul pe cel mult șase ani.

Dar să revenim la pâră d. Onciul.

D-Sa crede că am atins onoarea nevastei D-Sale și de-aceia ne pârăște.

Bravo logică! Un elev din clasa I. gimnasială va înțelege, că nota redacției ce vorbește de „faptele proprii“ a d. Onciul nu pot

șinti deloc la nevasta D-Sale, ci să ni se ierte vorba, la ibovnicele D-Sale, cum a fost de pildă „Șcheianca“! Nevasta D-Sale, pe care D-Sa a adus-o cu de-asila în discuție, știe toată lumea, este o doamnă onorabilă, care își îngrijește bine copiii și păzește cinstea casei, fapte cu cari nu se poate lăuda d. Onciul! (vezi afacerile șcandaloase cu Ianopulos-Sternberg, discutate spre rușinea noastră în parlament).

Aceasta am voit s-o spunem, că d. Onciul știe bine ce-i o ibovnică și de aceia a întrebuintat-o ca o asemănare! Știe doar toată lumea dela noi de relațiunile D-Sale cu Șcheianca, o târfă odinioară, pe care înainte cu vre-o câți-va ani o cara cu sine, ca de pildă la Câmpulung, unde a ținut o adunare, pentru a-și da raport ca deputat dietal. După adunare s'a dus la hotel la ibovnica sa, petrecând cu ea dulce toată noaptea în cântări și alte petreceri plăcute, de râdeau și muntenii de această activitate extrapolitică a d. Onciul, privind prin fereastra nu prea bine închisă a micului său cabinet nepolitic.

Aferim morală! Să ne mirăm, că se demoralizază poporul? Ai trebuit să ne tragi de limbă d. Onciul? Să-ți fie de bine! Și la nevoe vom mai veni și cu alte lucruri neplăcute, căci noi nu ne temem de pâriile D-Tale!

Sminteață.

Domnul Răuțu buciumă în pustiu!!

Cinstitul consilier Răuțu, care de vre un an și jumătate se trage după deputăție ca cânele după cărnaț, a învîiet din nouă gazeta „Buciumul“, în care își buciumă faptele sale mari și multe de asūrzește lumea. Ce zice d. Flondor și Onciul la acest „nemernic“, care „strică organizația“ și tulbură „pacea dintre frați“? Sau ce are voe să scoată gazete înainte de alegeri *numai noi nu?* Pe lângă laudele grețose, ce și le scrie d. Reuț, mai aflăm și multe minciuni. El buciumă că-i „candidatul partidului“ și deci numai pe el să-l aleagă muntenii. Nu-i drept! E drept, că prin înșelăciuni și mișelii, falsificându-se la adunarea din Câmpulung *voința adevărată* a poporului (prin faptul, că au votat și oameni, cari n'aveau drept, iar aderenții domnului Răuțu au votat și de cinci ori!) a fost proclamat cu chiu și vai candidat!

Dar după cea *dovedită* consilier Calinescu la adunarea din Cernăuț toate *mișeliile*, ce le-au făcut politicianii noștri înainte de adunare și chiar în adunarea de la Câmpulung, conducerea partidului, ca să-și mai cârpească cinstea: *a dat mână liberă* la alegerile din Câmpulung,

adeacă fiecare alegător să aleagă cum îi place. Dar și dacă nu s'ar fi întâmplat aceasta, muntenii noștri tot ar fi ales pe cine le place lor și *nu pe cine le poruncesc politicianii gheșeftari!* Deci d. Răuțu nu-i nici candidatul partidului! Acesta-i adevărul!

Frați munteni, păziți-vă deci cinstea voastră și nu votați pentru d. Răuțu, care se bate după deputăție, ce aduce măriri și bani, doar și-ar putea plăti datoriile sale. Nu votați pentru d. Răuțu, căci și el a fost o pricină, că s'a îngreșat neuitatul vostru deputat contele Bellegarde și și-a depus mandatul!

Nu votați pentru acest bărbat, care l'a vândut pe scumpul vostru deputat și apărător Bellegarde, ca Iuda pe Christos! Dați cu toți glasurile fratelui vostru de nevoi și necazuri George Boncheș, un bărbat cinstit, luminat și inimos, care dacă nu va isprăvi toate minunile de cari, „buciumă“ vicleanul d. Răuțu, cel puțin n'are să vă înșele și jupească pielea, pentru că nu fuge după bani și măriri. Dacă veți sta cu toți ca un zid la spatele lui, el va isprăvi multe pentru voi, mai multe decât păcălîitul Răuț, care nici în casa sa nu plătește o ceapă friptă, ci joacă după cum îi cântă nevastă! Deci sumanul înainte!

Câmpulungeanul.

Știri mărunte.

D. Aurel Onciul et Comp să laudă cu „o falcă în pământ și alta în ceri“ de marile lor merite. Vom arăta noi meritele păgubitoare de neam după „Neamul românesc“ în alt număr.

„Slăvitul Graf“ a scos reformele „bune, rele cum sunt“, asemenea și urcarea lefei în vătătorilor, căci trecerea d. Aurel Onciul în Viena este „tufa“.

Credeam că d. Chisanovici cu oamenii „în adevăr cinstiți“ ne va da sprijin. În loc să recunoască „dovezile sdrobitoare“ aduse, (or-mai veni N. R.) el să apucă de noi văzându-și periclitat mandatul prin descreditația politicianilor gheșeftari. Vom reveni!

Nu e asta corupțiune și cu pagubă mare pentru bieții munteni? Candidatul de deputăție Reuț care s'a purtat mișelește față de d. Graf. mai rău decât un țigan din Vuleva — bine zice „Revista“ — tot a promis înainte de alegere alegătorilor bani din casa orfanilor. Bieții oameni neprimind banii promiși „tot la 2 săptămâni“ nici după 3-6 luni, au rămas cu mare pagubă, căci nu s'au îngrijit de bani aiurea. Nu-i asta mișalie d. Reuț? N'are drept Revista?

Și nu agitează toți advocații pentru d. consilier? Vom griji nefăcându-se ordine să se știe și pe la miniștri cum să înșală poporul.

din Valea Moldaviței.

În „Buciumul“ s'au își cârpește cinstitul Răuț cinstea acățându-se ca un copil netrebnic de contracandidații săi. Dece nu să spală de faptele mișalești dovedite în „Revista“? Dece nu părăsește? Mai târguiește casa lui Simche David? Aflăm că [ca la adunarea din Câmpulung] prin mișelie și înșelăciune s'au pus mulți în apelul d. Reuț, cari nici cu spatele nu știu, necum să fi dat incuviințarea! !

Auzim că să lucră pentru Reuț cu banii politicianilor gheșeftari. Feriți-vă de banii lui Iuda. Lipiți înainte de alegere țadulica lui „George Boncheș“.